

Всесвітній день метрології

Міжнародна система одиниць — ПРИНЦИПОВО КРАЩА

Щороку 20 травня разом з усією світовою громадськістю відзначаємо Всесвітній день метрології. Саме цього дня у 1875 році в Парижі, на міжнародній дипломатичній конференції, була підписана «Метрична Конвенція», на основі якої була створена міжурядова Міжнародна організація мір і ваг. Також було прийнято рішення про те, що кілограм повинен визначитися за допомогою платино-іридієвої міри, відомої під назвою Міжнародний прототип кілограма (ІРК). Цей металевий прототип зроблений у 1889 році та досі зберігається у сховищі з високим рівнем безпеки у Парижі. У листопаді минулого року вся наукова метрологічна спільнота зібралася в місці зберігання ІРК, щоб проголосувати за перевизначення одиниць Міжнародної системи вимірювань (SI), зокрема, кілограма.

Починаючи з 20 травня нинішнього року, кілограм більше не буде визначатися через фізичний об'єкт. Нове визначення кілограма ґрунтуватиметься на сталій Планка — значенні, що спостерігається у природному світі, яке за своєю суттю є стабільним і може бути перевірене в будь-який час у будь-якому місці. Значення одини-

ці не зміниться, але перевизначення забезпечить його надійність, що дасть змогу проведення набагато точніших вимірювань маси у майбутньому. Отож і тему чи девіз Всесвітнього дня метрології визначили так: «Міжнародна система одиниць — принципово краща».

Такі знаменні події означають відкриття нової ери в дослідженнях,

але вони були б неможливими без щоденної праці метрологів у всьому світі. Саме їхня професійність, знання і уміння — є вагомим внеском у розвиток держав світу.

Відзначивши Всесвітній день метрології, не можна не згадати й заслуги працівників метрологічних служб підприємств і організацій Черкащини. Так, ДП «Черкасистандартметрологія» уповноважене Міністерством економічного розвитку і торгівлі України на проведення перевірки засобів вимірювальної техніки, а калібрувальна лабораторія підприємства акредитована Національним агентством з акредитації

України на відповідність вимогам ДСТУ ISO/IEC 17025 та виконує калібрування еталонів, засобів вимірювальної техніки в області, має потужну еталонну базу та оснащені сучасною технікою лабораторії. Робота досвідчених фахівців сприяє забезпеченню єдності вимірювань у регіоні, захисту громадян і національної економіки від наслідків недостовірних результатів вимірювань, економії енергетичних і матеріальних ресурсів.

Семинар

Як маркувати продовольчі товари ЗА ПРАВИЛАМИ ЄС

12 червня 2019 р. у ДП «Черкасистандартметрологія» відбудеться семінар на тему: «Європейський підхід до маркування харчових продуктів. Вимоги Закону України «Про інформацію для споживачів щодо харчових продуктів». Відповідальність за порушення законодавства». На семінарі виступить лектор Світлана Кохан — начальник сектору науково-дослідного відділу стандартизації харчових продуктів НДІ стандартизації ДП «УкрНДНЦ», відповідальний секретар технічного комітету стандартизації 154, м. Київ. Вона проаналізує та надасть вичерпні пояснення стосовно всіх положень нового закону.

На семінарі, куди запрошують представників усіх зацікавлених суб'єктів господарювання, також буде надано широкую інформацію про всі новини у сфері стандартизації, метрології та оцінки відповідності. Зокрема, мова йтиме про перехід до європейських нормативних документів, роботу вітчизняних підприємств у нових умовах, державний контроль в Україні: інспектування та аудит операторів ринку, технічний регламент щодо правил маркування харчових продуктів, метрологічні вимоги до фасованих продуктів та багато інших аспектів роботи підприємств.

Детальну інформацію про семінар можна одержати у відділі стандартизації та інформаційного забезпечення ДП «Черкасистандартметрологія» телефоном 0472-37-15-44, а також за адресою konkurs@st.sk.ua

Європейський підхід

До яких змін готуватися виробникам нехарчових товарів

Із січня 2016 року між Україною та Євросоюзом працює зона вільної торгівлі. Українські виробники одержали можливість експортувати до Європи 98% товарів без сплати мита на кордоні, хоча деякі категорії лише у межах квот (приміром, пшениця, кукурудза, томати, мед, сік).

Український бізнес одержав миттєве зниження тарифних бар'єрів — те, що раніше здорожчувало українські товари на європейському ринку. Однак, окрім тарифних, є ще нетарифні перешкоди. От із ними все трохи складніше.

Аби повноцінно економічно «увійти» на європейський ринок зі 500 мільйонами споживачів, Україна зобов'язалася виконати «домашнє завдання». Зокрема, привести технічні вимоги та стандарти для товарів, що перебувають в обігу на українському ринку, у відповідність до європейських, а також змінити процедури державного нагляду за додержанням цих вимог. Навіщо це потрібно?

Коли всі українські вимоги до товарів та процедури нагляду відповідатимуть європейським, а Євросоюз довірятиме Україні та її органам нагляду, вітчизняним компаніям у перспективі не потрібно буде двічі отримувати сертифікати та інші подібні документи для експорту. Для тих компаній, які вже експортують, це зекономить час і гроші, адже достатньо буде пройти процедури один раз. Для внутрішніх виробників це відкриє європейський ринок і полегшить доступ до інших світових ринків.

Що стосується вимог до нехарчової продукції, парламент уже прийняв сім основних законів, уряд та різні держоргани оновили та схвалили 62 технічних регламенти, близько двох третин з них відповідають європейським актам. Технічні регламенти регулюють певний сектор виробництва, вони обов'язкові для виробників.

Також більше половини національних стандартів гармонізовані відповідно до європейських та міжнародних.

Однак для того, щоб Євросоюз дійсно довіряв Україні і був упевнений в тому, що українські виробники насправді виконують вимоги технічних регламентів, нам ще потрібно реформувати державну інфраструктуру. Вже розпоча-

ли свою роботу відповідні органи — Національне агентство з акредитації України, Національний орган стандартизації, Держпродспоживслужба. Загалом за координацію впровадження змін у сфері нехарчової продукції відповідає Міністерство економічного розвитку і торгівлі.

Впроваджувати ці зміни Україні допомагає Євросоюз через фінансування проектів.

Як працювала система раніше? Ще з радянських часів в Україні були обов'язковими державні стандарти під кожен окремий продукт (ДСТУ або ГОСТи). Кожне підприємство спочатку повинно заплатити кошти за те, щоб одержати папірець, що продукт відповідає держстандарту, пройти процедуру обов'язкової сертифікації. І тільки тоді новий продукт можна було випускати на ринок.

В Європі підхід інший: обов'язковими є лише технічні регламенти (нормативно-правові акти), які встановлюють вимоги до продукції відповідного сектору. Важливо лише, щоб продукт відповідав регламенту, а безпечність підприємства може забезпечити або державним стандартом, або власно розробленим стандартом. Процедура оцінки відповідності продукції регламенту зазначена в самому регламенті. А проводить її сам виробник або акредитований та призначений орган з оцінки відповідності — державний або приватний.

Зараз країна переходить до європейської моделі — виробникам потрібно буде проходити оцінку відповідності своїх товарів технічним регламентам, таким самим, як у ЄС.

Кожен регламент встановлює вимоги до безпечності відповідного виду продукції. Наприклад, у нас уже прийняті європейські регламенти безпеки машин, низьковольтного обладнання, обладнання що працює під тиском, медичного обладнання, обладнання для шахт, ліфтів, вимірювальних засобів, виховних матеріалів промислового при-

значення, для іграшок тощо.

Європейська модель змінює підхід: виробник самостійно несе відповідальність за те, що його продукт відповідає регламенту.

Для деяких видів продукції достатньо лише самостійної оцінки виробником та декларації від нього, що продукція відповідає встановленим вимогам. Натомість для категорій товару, які вважаються більш небезпечними для життя і здоров'я людей, відповідним чином акредитований і призначений орган з оцінки відповідності (державний або приватний) має провести оцінку відповідності технічному регламенту та видати сертифікат.

Всі товари вибірково перевіряють через так званий ринковий нагляд, коли товар уже стоїть на полиці магазину. В Україні є дев'ять органів державного ринкового нагляду: Держпродспоживслужба, Держлікслужба, Морська адміністрація, Держпраці, ДСНС, Держархбудінспекція, Укртрансбезпека, Держекоінспекція. Вони відповідають за конкретні технічні регламенти та мають право прийти з плановою перевіркою в магазин і перевірити продукцію, що продається, на відповідність технічним регламентам.

Але зробленого поки недостатньо для того, щоб європейці не змушували українських підприємців проходити паралельну оцінку відповідності технічним регламентам уже в ЄС. Щоб це стало реальністю, потрібно підписати угоду АСАА (угоду про оцінку відповідності та прийняття промислової продукції) в кожному секторі відповідно до сфер технічних регламентів. В першу чергу вона охоплюватиме 27 видів продукції, щодо яких Україна взяла зобов'язання згідно з додатком III до Угоди про асоціацію України з ЄС, але в перспективі можливе їх розширення.

Підписавши цю угоду, Євросоюз визнає, що наше законодавство, інституції та інфраструктура, технічні регламенти і стандарти відповідають його вимогам.

Щоправда, навіть після підписання угоди така "лібералізація регулювання" пошириться лише на перші пріоритетні сфери: машини (від дрилів та бензо-

пил до кранів і турбін), для низьковольтного обладнання, що охоплює майже всю побутову техніку, а також на вимоги до електромагнітної сумісності товарів. Інші сектори додаватимуть поступово після адаптації відповідних регламентів і стандартів до європейських норм, створення, посилення та навчання органів, котрі оцінюють відповідність, і лабораторій необхідного рівня. Після усіх цих змін на кожний сектор Україна та ЄС будуть поширювати таку угоду. І тільки після цього можна буде говорити про повну ліквідацію технічних бар'єрів у торгівлі.

Послуги, які надає орган сертифікації ДП «Черкасистандартметрологія»:

- оцінювання відповідності продукції вимогам технічних регламентів;
- Технічний регламент безпеки машин;
- Технічний регламент низьковольтного електричного обладнання;
- Технічний регламент засобів індивідуального захисту;
- Технічний регламент мийних засобів;
- Технічний регламент безпечності іграшок;
- сертифікація вітчизняної та імпортової продукції, що випускається серійно;
- сертифікація партій імпортової та вітчизняної продукції;
- проведення атестації виробництва продукції;
- видача довідок по запитах організацій та фізичних осіб;
- сертифікація послуг;
- готельні та з тимчасового проживання;
- підприємств громадського харчування та ресторанного господарства;
- перукарень.

КОНТАКТНІ ТЕЛЕФОНИ:

щодо промислової продукції та послуг: (0472) 36-12-17, 36-12-15, 33-07-11, тел-факс (0472) 36-12-17 e-mail: s17@st.sk.ua
щодо харчової та сільськогосподарської продукції: (0472) 33-11-01 e-mail: sert@st.sk.ua